

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeteti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési pénzek és reclamációk a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: uri-utca 9 sz.

(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 8-9 és d. u. 1-2-ig.)

Kiadói iroda: Városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor esütörtökön estig.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Előfizetési felhívás.

Lapunk a IX-dik évfolyam második negyedének küszöbén örömmel tapasztalja, hogy legrégebb és újabb előfizetőinek zöme hűségesen mellette maradt mint erkölcsi, értelmi támogatója és anyagi pártfogója.

Kölsönösen meggyőződünk arról, hogy a lapnak állandó és lelkes előfizető közönségre; a közönségnek állandó lapra, mint hű barátira van szüksége.

Az egymásra utaltatás ily kölcsönös viszonyánál fogva, midőn hivatkozunk arra, hogy részünkül nem mulasztottuk el városunk és vidék közönségének érdekeiért minden lehető alkalmilag elkövetni, küzdeni az igazságért és jogokért; valamint hogy nem tévesztettük szem elől lapunk misszióját s a hazafias érzületnek ébren tartását; ezeken kívül a társadalmi és gazdasági téren, nem különben a szépirodalom terén is amennyit lapunk keretében nyújthattunk, lehetőleg választékosan szolgáltatunk olvasóink szórakoztatására, ismeret-körének tágítására, hasznos elvezetésére: fölkerjük a mi t. pártfogó előfizetőinket, hogy ne csak ne szünjenek meg hű szövetségeseink maradni, hanem szíveskedjenek lapunkat ismertetni s új előfizetőket gyűjteni.

Hazafias tisztelettel a

„Köszeg és Vidéke”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Köszeg, 1889. márczius 24.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt. Negyedévre 1 frt.
Félévre 2 frt. egyes szám ára 10 kr.

A gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete és a mi városunk.

Már több hónapja, hogy köztünk időzik „a gazdák és iparosok országos általános hitelszövetkezete” kiküldötte. Bejárta az egész vidéket közel Szombathelyig és Sopronyig. Központul mégis Köszeget választotta. Itt nálunk ugyan még nem igen fáradozott tagok gyűjtésével, de azt a keveset amit fáradozott, az sem volt kedvező eredményel. S miért?

Megvalljuk, azért, mert a közönség anyyiféle ilyenmü szövetkezetekkel felsült már, hogy idegenkedését csodálni nem lehet.

Azonban tartozunk azon határozott kijelentéssel, hogy ez a már néhány év óta létező: „országos gazdák és iparosok általános hitelszövetkezete” szolid s megbízható, teljes bizalmat nyújtó alapon lett alakítva. Oly kiváló egyének állnak ezen szövetkezet élén, kik elég garanciát nyújtanak arra, hogy ezen egyedül az iparosok és gazdák érdekeinek szolgáló szövetkezet, jó kezekbe van letéve.

Szükséges is volt, hogy ilyen országosan ismert s jóhangzású nevek álljanak az ügy élére.

S ennek meg volt az előre látott sikere is. Ma már 400-nál több fióktelep van az ország minden vidékén s az összforgalom már több millióra rug. A néhány évi anyagi eredmény is igen szép sikert mutat fel, amennyiben a részvényesek már 7% jutalékot fizettek. De ennél üdvösebb és hasznosabb az erkölcsi eredménye. Már eddigi működése is igen sok iparosnak és gazdának volt egyedüli fentartója, sok esetben megmentője.

De természetesen csak is annak hozott ily eredményt, a ki a szövetkezet által nyújtott ked-

vezményeket ki tudta a fázni. S kiaknázhajta mindenki, aki ezen szövetkezet irányában érdeklődik s ennek szervezetét megismerni igyekszik.

A mi vidékünkön, hol az iparosok és gazdák nincsenek olyan nagyon sanyaru viszonyok között mint másutt, p. o. Zalában, Somogyban és a felső megyékben, mégis a szövetkezet eszméje jó talajra talált. A közeli községek mind tömegesen iratkoztak be és 1000-nél több részvényt jegyeztek, több helyen kisebb fióktelep felállítására is kívántatott.

Csak épen a mi városunk idegenkedik ettől a szövetkezettől, épen a mi városunk amely megkapja a kerületi fióktelepet, melynek forgalma az általános forgalmat is bizonyosan tetemesen emelni fogja. Már pedig ez nem közömbös. Ha az egész vidék betéteiket ide hozzák, a fogyasztási cikkekkel innen viszik, ezáltal a forgalom nagyban emeltetik s nekünk kötelességünk mind az olyan mozgalmat támogatni, mely a város emelése érdekében van.

Sajnos dolog tehát az, hogy a mi kereskedőink és iparosaink ezt méltányolni nem tudják és saját érdekeik, de még a város érdeke ellen is cselekednek.

Félre, a kishitűességgel! A szövetkezet szolid alapja kétségtelen.

Támogassuk tehát ezt a tisztán keresztyéni egyesületet, hogy az itt nálunk is minél nagyobb forgalmu fiók-teleppé legyen s ebből meg lesz a haszna és előnye ugy az egyeseknek mint az összes lakosságnak.

Amikor ezt a „gazdák és iparosok országos általános szövetkezetét” támogatjuk, csak saját érdekeinket mozdítjuk elő.

A központi kiküldött legközelebb befejezi a vidékbeli működését és azután a városi szövetkezet szervezését fogja erélyesen megkezdeni.

TÁRCZA.

IGEN IGEN....

— A „Köszeg és Vidéke” eredeti tárczája. —

Igen, igen . . . először volt,
Mit beszéltél? Isten tudja . . .
Csak azt tudom megmondani,
Megtanított imádkozni
Ajkaidnak édes hangja!

Menyországom, az a két szem
Mindenható ragyogása
Tanított a legszentebbre,
A végtelen szerelemre,
A legnagyobb boldogságra.

Aztán . . . de nem! mért mondjam el?!
Fájó szívem megropedne . . .
. . . Egyet kérek még csak tőled;
Felejteni taníts még meg!
Az Isten is meg áld érte . . .

Patonay Sándor.

Felix tündére.

Irta: St. Jágo.

(18-ik folytatás.)

Aesculápnak igaza volt — dörmögém magamban — ez a esont vagy mi pokol fajzati ferdülés átkozott kellemes esiklandással kedveskedik . . .

De mi is ez . . . ahhoz a másik szivbeli csiklandáshoz? Egy tüszurás — a pokol kinszenvedésehez képest. Ah! nekem jobb lenne egy golyó a szivembe minden egyéb köd, és női-kép helyett. Mily biztos jó barát is — egy pisztoly. Szemeimet lehunytam — mozdulatlanságba merültem, mint egy vak-hitű fakir.

Kinos dermedés vesz rajtam erőt, — hideg, belső hideg fagyaszt, tagjaim zsibbadnak, — elfasulok, — nem érzek. Mintha aludnám kint — a borzongató hó és jég-ölen . . .

Megszólalt a zene. Egy lány, édes bus dallam, melynek ringató, bűbajos zengedelmét lassankint tülhangozza a mysticus ének, — aztán magasra emelkedve, ujjon zajong mint a vihar . . . és az emberi sziv panaszkiáltásába olvadva át . . . elhal. Éles fájdalom nyilalt át szivemen, mardosó önvád gyötört . . . reménytelenül temettem fejemet a szék párnájába . . .

„Felix!” — hangzott egy ismert édes hang közelmében.

E szóra mint a sebzett vad ugrottam fel s kétségbeesett tekintettel áltam Evelin előtt — s csak szelíd pillantása tudott némileg lecsillapítani.

— Ön az? . . .

— Én, — de miért ijedt így meg tőlem? . . .
— Megij-dtem!? Ah, nem — vagy igen. Nem tudom . . . felelem . . . öröm . . . azt hiszem miudkettő. Most már elmúlt . . . rendelkezék velem.

— Komolyan, nem értem önt — Felix! Egészen ki van kelve színeből. Az estély közepén visszavonult és felém se rézett többé. Nem emlékezem, hogy rossz szót adtam volna . . . Ah! talán a keringő megtagadását vette ily zokon. Hígyje el — ha ezt sejten, szivesebben engedtem volna kívánságának. Ugy-e akkor mégis csak a polusi éjszakák lennének hidegebbek, s

nem a guny — mint ezt Cserny ur tudtomra adni szives volt.

Jaj! a szerencsétlen titkár, mit fecsegetett az össze-vissza — gondolám.

„Ez nem volt szép; és miatt keresik — egyedül gyöttri magát kiesinyes dolgok felett” — folytató Eveline — én önnél több önmeztagadást szeretnék — Felix . . .

Keresik! . . . Jó vagy gonosz szellem a ki ott vagy fent, könyörülj! oh! mondja már egyszer szá-nalomból — hogy ön is keres . . . Eveline . . . Ah, igaz, nem vagyok arra méltó — ne törődjék velem forduljon el, sujtson megvetésével — és ez jól fog esni. Eveline! hagyjon, had átkozódjam ön magam fölött! . . .

— Oh, — ne beszéljen így — megrémít. Hisz én is keresem önt — látja, eljöttem, azt akarom, hogy velem jöjjön. Most öltösn vidámabb arcot — és vezessen; Andor szobáiba vonulunk vissza — és családi körben magunk leszünk. Aztán készitünk mathét, a mit ugy szeret; ön pedig esérébe elbeszélni fog nekem valami szépet. Na, nevéssen már kissé . . . „Mindenható istenem! . . . ezt az angyalt sértettem . . . káromoltam én!?” . . .

— Ön egy szent — kihez csak imádkozni lehet, — mondám áhítatos meggyőződéssel — és engedtem magamat, mint az eltévelyedett, őrangyalom által vezetett . . .

A theázóban nagyon kellemes — lelki állapotomra enyhítő — kis órát töltöttünk el „en famille” a nagynéni, Evelin női rokona, atyja, Eveline maga, Andor és én. Jótékony melegség áradt szét a kis kerek szobában, mely japáni izléses berendezésével szokatlan-kecses képet nyújtott. A kellemes lég daczára is fáztam, belső

Már kétszer is sikertelen volt a megalakulás, mert még azok sem jelentek meg, akik már részvényt jegyeztek.

Reméljük azonban, hogy ezután másképp lesz. Reméljük hogy a legközelebb összehívandó közgyűlés sikeres lesz és az általunk elősorolt magán- és városi érdekek méltányoltatni fognak.

Helyes szövetséget jelölje: „Segíts magadon és megsegít az Isten is“.

Ha valakire, úgy reánk és a mi városunkra bir ez a jelige legnagyobb jelentőséggel.

Postaforgalmi adatok.

A produktív munka, melyet a postaintézet végez, a nemzetgazdaság fejlődésére közvetve, mint közvetlenül emelöleg hatván, a postaforgalom folytonos szemmel tartása és ismerete okvetlenül szükséges mindazoknak, kik a nemzetgazdasági faktorok fölött érködni hivatottak.

Az illetékes körök részéről ezen okból a postastatistikai adatok — méltó figyelemmel kísértetnek és az ezen adatokból kiderített forgalom emelkedése, vagy apadásához képest a nemzetgazdaság emelkedése vagy apadására lévén következtetés vonható: a szükséghez képest közigazgatási sőt törvényhozási intézkedések tétetnek.

A postaforgalomnak ezenfelül kulturális jelentősége is van; érdemes tehát annak részleteivel is foglalkozni.

Szükségesnek tartom e tekintetben megjegyezni, hogy mielőtt a helyi postaforgalom emelkedéséből a város gyarapodására következtetést vonnánk, latolnunk kell azon tényezőket is, melyek amarra az itteni viszonyoktól függetlenül hatottak.

Figyelembe kell tehát vennünk, hogy a postai viteldijak tetemes leszállításán kívül, különösen a vasutak szaporodása a vasúti menetek gyorsítása a postaforgalmat általában roppant mérvben fokozta. A vasutak leggyorsabb meneteit szállító-eszközül felhasználó posta, alkalmazhatóságának tökélye és olcsósága által, magát a villamos távírdaszolgáltatást is a ritkább esetekben szükséges használatra szorította le. És bár a gőz a villám pillanatgyors röptével gyorsaság tekintetében nem versenyezhet, a közönséges szükségletet kielégítheti hogy egy egyszerű levelezőlap feltétlenül a szavak számára, pár krajczárért és az e tekintetben nem egészen előnyös vasúti, illetve postai összeköttetés dacára. Középről p. a. Berlinbe 26, Párisba 41, Londonba 64 és Szent-Pétervárra 71 óra alatt a levelek ezrei között pontosan odajuttatják.

A multévi postaforgalom fejlődésének megítélése végett, azt a hivatali elődöm Háberth Károly által 1882-ben közzétett — 1878. évi forgalommal állítom szembe. 1878-ban a környékből 21 helység 7628 lakossal volt az itteni postahivatal forgalmi kerületébe beosztva; a mult évben már csak 5 község (Czák, Doroszló, Sobakfalva, Szerdahely és Velem) 1437 lakossal tartozott ide. — 1878-ban a községi postakézbesítési kerületben 14,543 volt a lélekszám 1888-ban, több új postahivatal felállítására és 16 községnek más postaforgalmi kerületbe történt beosztása folytán az 8742-re szállott le.

	1878-ban	1888-ban
levél, levelezőlap stb.	232.220 drb.	260.446 drb.
pénzeslevél és egyéb kocsipostai küldemény	16.405 drb.	20.058 drb.
	26.061 k. suly.	32.649 k. suly.
	1.403.265 ft. érték.	1.654.569 ft. ért.

hideget éreztem, mi természetesen karom sérült állapotának volt tulajdonítható.

Evelin mellett ült — s teljes figyelmével — odaadó, szeretetteljes gondoskodással vett körül, igyekezett vidámságra élesíteni.

— Felix? — kérdé gyöngéd részvétellel — hogy van a karjával — szenved? . . .

— Néha heves fájdalmat érzek, — de ön mellett ez is megédesül, — felelém és kissé megborzongtam a fájó szurásra.

— Oh, — hiszen ön fázik, szólt észre véve mozdulatomat.

Evvél felkelt — előhozta, nem találva mást, saját prémes báli felöltőjét — és mosolyogva kínálta meg — burkolt be vele. Ah! — beh jól esett, mily kejes gyönyör hatott át, midőn bársonyos kezeinek érintését éreztem vállamon, nyakam körül — és az ő meleg, illatos öltönye fogott körül. Eveline az egész rövid idő alatt — mig együtt voltunk nem távozott el oldalam mellől, velem foglalkozott — mintha kárpótolni akart volna az estélyi keresésem megtagadásáért — és mintha — egy vakmerő, boldogító remény villámlott volna szívemen keresztül mint meteor az éjszakán — szemeiből egy eddig azokban nem látott éd, fény, bizalom és felébredt vonzódás kifejezését olvastam volna ki. Vajjon a szeretet tekintett úgy — és az üdv elője volt az? . . . Saját kezével készítette számomra kedvencz italomat, enni való bájjal nyújtotta oda s eléje nézte hogy mily delicatessen-ei fogyasztom. Már azért is kértem, hogy kezéből vegyem át. Andor és az öreg Lambert csak bámultak Evelin gyöngédségére, szívélyessége, sőt jó kedve felett. Hisz ez nem felelt meg a leány előbbi közönyös, hideg lényének. A két tisztas hölgy nem látszott megütközni, halkan parlloztak, és érteni látszottak, hogy két szerető lélek jobban egymás számára nem lehetett teremve.

— No, hitemre a mily dédelgetésben te részesülsz barátom — szólt Andor — csak Szent-Felixnek köszönheted — hisz valóságos kegyencz módra bannak veled. Eveline mást észre sem vesz — s nektárral csak téged iat.

Ezen összegben az utalványozott összegek nem foglaltatnak bent. — A levélhordók 1.223.978 frtot kézbesítettek a mult évben magán feleknek és intézeteknek; 430.591 frtot a hivatalok és hatóságok kaptak. Ez utóbbi összegből az oroszlanrész, több mint 220.000 frt. a cs. és kir. huszárság volt és a város érdekében is sajnálható hogy a huszárság távozásával, mely küszöbön áll, pósta-forgalmi csökkenés fog beállni.

A levélforgatomból a fentemlített lélekszámból mindenkire 29-8 darab levél jut és ennek a postaforgalom szembetűnő gyarapodásán felül, szépfoku kulturális jelentősége van!

A pénztári forgalom is örvendetesen emelkedett. Volt ugyanis:

1878-ban forgalmi bevétel	140.228 frt. 01 kr.
jövedéki	9.707 frt. 22 kr.
1888-ban forgalmi bevétel	606.862 frt. 23 kr.
jövedéki	17.890 frt. 81 kr.

A tisztajövedelem, — holott a vasúti szállítási bért kizárólag az itteni hivatal jövedékét terhelni mégis emelkedett. 1878-ban t. i. 7361 frt. 95 kr. 1888-ban 8916 frt. 48 kr. volt a tiszta jövedelem.

Hírlapforgalmi részletesebb adatok a multa nézve rendelkezésemre nem állanak; bizonyosnak lehet azonban mondani, hogy a közlekedési eszközök és főleg a postaszolgálat javulásával együtt emelkedő hírlapforgalom mint mindenütt, úgy városunkban is nagyobbodott.

Jelenleg az itteni postahivatalhoz 133 című hírlap jár — 515 példányban.

Ebből magyar postaforgalmi területén magyar nyelven megjelenő 52 darab 196 példány, német nyelven 16 darab 118 példány, osztrák területen megjelenő németnyelvű 45 darab 167 példány, csehnyelvű 2 darab 2 példány, német területen megjelenő németnyelvű 11 darab 24 példány; végre francia 3 darab 4 példány, angol 3 darab 3 példány és amerikai 1 darab 1 példány összesen tehát 196 példány magyar- és 309 példány németnyelvű hírlap jár ide. A magyar területen megjelenő politikai hírlapok közül jön 15 darab magyar nyelvű újság 93 példány (legtöbb, 30 példány a „Budapesti Hírlap“ból) és 7 német nyelvű újság 110 példány (legtöbb, 32 pld. a „Politisches Volksblatt“ból) végre az osztrák területen német nyelven megjelenő politikai újságok közül 11 hírlap 76 példány (legtöbb, 20 pld. a „N. fr. Presse“ból.)

A postahivatal személyzete 4 tisztviselőből és 3 szolgából áll; és ezen létszám a távírdának a postával történt egyesítése után csupán egy sürgöny kihordó kíségetőszolgával szaporított.

Vajda Bálint.

A magyarországi tanítók Eötvös-alapjáról.

(III. folytatás.)

Az 1885. évben tőkésített: 1. Rafay Károly 100 frtos alapítványának IX. részlete. 10 frt. — 2. Az 1884. évi jövedelem fele 1300 frt. — 3. Lakits Vendel és Neiger Sándor alapítványához 30 frt. — 4. A „Közönséges tan. egyt.“ alapítványa 100 frt. — 5. Ngs. Tóth József úr 100 frtos alapítványának IV. részlete, 10 frt. — 6. A „Maros tordamegyei ált. tanító-egylet“ alapítványa 100 frt. — 7. Bicsérdy János tagsági tőkéje 20 frt.

Az 1886. évben tőkésített: 1. Az 1885. évi tiszta jövedelem 4 tized része 920 frt. — 2. A „Sza-

— Oh, irigy, önző tudor, — nem látja, hogy barátunk beteg? felelt Eveline és most annál inkább tüntetett irántami kedveskedésével.

— Bár csak én is oly beteg volnék — hogy ápolnának kis kecsői. — Eh, — igaz, Felix sokkal hálásabb lény a gondozásra.

Az utolsó felőrárt avval töltöttük — ketten — hogy Evelinnek néhány költői ábrándot, történetet beszéltem el, milyeneket képzeletem és szívem oly sokat alkotott.

Mint mindennek együttlétünknek ie végett vetett a kérélehetlen idő.

Nekem jutott édes teendőmül Evelinre ráadni, vállalai, dereka körül övezni a prémes, mely nem rég rajtam nyugodott. Hűségesen beburkoltam — és amint így e ötten állt, különös vágy ragadtott el, hogy a benne levő szép alakot magamhoz szorítsam — atöleljem; észrevehető habozással vettem le kezeimet a selymes, suhogó ruháról, melylyel alig győztem elég gondossággal befedni a kedves lényt.

Kérdőleg nézett rám, s csak általa hallhatólag feleltem.

— Így szerettem volna önt ma elrejtteni, az egész világ elől — egyedül számomra láthatólag . . .

Szóltanul fogtuk kezét — némán bucsuztunk el csak szemeink beszéltek . . .

A bekövetkezett nyugalom visszaadta bátorságomat. A történeteket átgondolva lehetőleg biztosítva kellett magamat éreznem — miután a fogadásról a fiatalokon kívül senki sem tudott s azok valamennyien szavaikkal voltak hallgatásra kötelezve. Bátorított meg a remény is, az — emberi érzetek e különös, megfoghatatlan neme, e csodás panacea, mely csak az utolsó életszakra ellobbanásával illan el . . .

Hanem ébredésem nem volt kellemes. Karom a megerőltetés következtében megdagadt — erős fájdalom lept meg — és az orvos szigorú utasításaira egyelőre a szobát kellett őriznem . . .

(Folytatása következik.)

bolcsamegyei ált. tanító-egylet“ tags. tőkéje 100 frt. — 3. A „Nógrádmegyei tankerületi tantestület“ tags. tőkéje 100 frt. — 4. A „Csongrádmegyei (alföldi) tanító-egyesület“ tags. tőkéje 100 frt. — 5. A Hunyadmegyei tantestület tags. tőkéje 100 frt. — 6. A „Békésmegyei tantestület“ tags. tőkéje 100 frt. — 7. A „Györmegyei tanító-egyesület“ tags. tőkéje 50 frt. — 8. A „Budapesti tanítók egyesületének“ 100 frtos tags. tők. fele 50 frt. — 9. Az „Alsó-borsodi ref. tanító-egylet“ tags. tők. fele 50 frt. — 10. Horváth János könyai tanító tags. tők. 20 frt. — 11. Máté Albert helmárosi tanító tags. tők. 20 frt. — 12. Deák Lajos tanfelügyelő tags. tők. 20 frt. — 13. Paulovics Lajos n-perkátai tanító tags. tők. 20 frt. — 14. Keller Károly n-perkátai tanító tags. tők. 20 frt. — 15. Gáspár Imre győri tanító tags. tők. 20 frt. — 16. Mendl János győri tanító tags. tők. 20 frt. — 17. Schön Bernát győri tanító tags. tők. 20 frt. — 18. Simon János ó-dellői tanító tags. tők. 20 frt. — 19. Özv. Schulek Arminné czeplédi tanítónő tags. tők. 20 frt. — 20. Osváth Mihály madarasi tanító tags. tők. 20 frt. — 21. Halász Sarolta, Fröbelkerti tulajdonosa, tags. tők. 20 frt. — 22. Dudovits János párdorfi tanító tags. tők. 20 frt. — 23. Keresztesy Ferencz harackereki tanító tags. tők. 20 frt. — 24. Rafay Károly 100 frtos alapítványának X. részlete, 10 frt. — 25. „Népnevelők budapesti egyesülete“ 100 frtos tags. tők. I. részlete 10 frt.

Az 1887. évben tőkésített: 1. Somlyai József tags. tőkéje 20 frt. — 2. Lakits Vendel és Neiger Sándor tags. tők. 40 frt. — 3. „Budapesti tanítóegylet“ 100 frtos tags. tőke II. részl. 50 frt. — 4. A mult évi folyó bevételnek $\frac{4}{10}$ része 1160 frt. — 5. Özv. Berényi Sándorné f. v. tan. tags. tőkéje 20 frt. — 6. A 19000 frtból, melyet a tőkésített vagyonból azon czélból vettünk ki, hogy azon 19 drb. egyezer frtos 4% földhitelintézetzi záloglevelet vegyünk, fenmaradt 862 frt. — 7. „Mosonmegyei ált. tanító-egylet“ 100 frtos tags. tőke I. részl. 20 frt. — 8. Erdélyi Károlyné szül. Beöthy Terézia tags. tőkéje 20 frt. — 9. Debreczeni Ferencz kőly-nagy-kágyai tanító tags. tőkéje 20 frt. — 10. Érmelléki ev. ref. tanítóegylet“ 100 frtos tags. tőke egy része 66 frt. — 11. Máthé Lajos szőlőskeői tanító tags. tőkéje 21 frt. — 12. Berecz Imre győri kántor-tanító tags. tőkéje 20 frt. — 13. „Háromszékmegyei tanító-egyesület“ tags. tőkéje 100 frt. — 14. Szőke István f. v. Mayer-féle árvaaház igazg. tags. tőkéje 20 frt. — 15. Nagy Gergely kis-borosnyói ev. ref. tanító tags. tőkéje 20 frt. — 16. „Gömörmegyei ált. tanító-egyesület“ tags. tőkéje 100 frt. — 17. Rosenzweig-Saphir Sarolta budapesti úrhölgy alapítványa 50 frt. — 18. Török József f. v. polg. alapítványa 25 frt. — 19. „Budapesti (budai) tanító-egylet“ 100 frtos alap. II. részl. 50 frt. — 20. Tóth József kir. tanfelügyelő 100 frtos alap. V. részl. 10 frt. — 21. „Ungmegyei ált. tan. egyesület“ 100 frtos tags. tőkéje 100 frt. — 22. Kecskeméthy László tags. tőkéje 20 frt.

(Folytatása következik.)

Belföldi szemle.

— **Miniszterek távozása.** Fabiny Theofil igazságügyi és Orczy b. belügyminiszter urak saját kérelmükre fölmentettek.

— **A 25. §. megszavaztatott** márczius 26-án 109 szótöbbséggel. A vita ezen paragrafus fölött éppen egy hónapig tartott, tehát szép kis összegbe kerülhetett az országnak. Más részt meg éppen nem ártana, ha minden egyes törvényjavaslatot minél behatóbban vennének taglalás alá s ne oly fölületesen gőzerővel gyártanak a törvényeket!

Helyi és vidéki hírek.

— **T. előfizetőinket** az évnegyed végén fölkérjük, hogy hátralékaikat mielőbb megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal.

— **Ő Felsőgeik** meghagyták a m. kir. belügyminiszternek hogy Rezső trónörökös elhunytá alkalmából Vasvármegye által felterjesztett részvétirátért köszönetüket nyilvánítsa.

— **Legfelsőbb adomány.** Ő felsége Sinkovits Nándor szabari tanító által hozzá benyújtott kérvényére magán pénztárából 15 frtot adományozott gyermekei segélyezésére.

— **Radó Kálmán** főispán úr ő méltósága a mult hétfőn ünnepi ebédet adott, melyen Szombathely és a vármegye számos előkelősége hivatalos volt.

— **Egyházmegyei hírek.** Ő méltósága a m. püspök ur nt. Kopesándy Sándor turnischai segédlelkész hasonló minőségben Zala-Eggerszegre helyezte át. Emez helyét elfoglalta Kollar Péter. — Rousz Atajos csendlaci administrator Bellatorozra helyeztetett át segédlelkézi minőségben.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A gymnasiumi segélyező egyesület javára a következő újabb adományok folytak be: Freh Alfonz, nyug. tanár, alapító tag, 30 frtot. Pötzelberger Károly, mérnök, alapító tag, 30 frt. Thanhoffer Cziril, pannonhalmi házgondnok, alapító tag, 30 frt. Bierbauer Lipót, jószág kormányzó, alapító tag, 1888/9-re 10 frt. Özv. Babics Edéné, alapító tag, 1888-9-re 10 frt. Markovits József, ügyvéd, alapító tag, 1888/9-re 10 frt. Palatin Gergely, pannonhalmi főiskolai tanár, alapító tag, 1888/9-re 10 frt. Sószy Szidonia, alapító tag, 1888/9-re 10 frt. Szabó Elek, fűszolgabíró, alapító tag, 1888/9-re 10 frt. Draskovits Imre, polg. tanár, rendes tag, 1888/9-re 2 frt. Glancz Frigyes, adótárnok, rendes tag, 1888/9-re 2 frt. Griel Anna, rendes tag, 1888/9-re 2 frt. Kern Vilmos, rendes tag,

1888/9-re 2 ft. Korchmáros Menyhért, rendes tag, 1888/9-re 2 ft. Kratzer József, állomás-főnök, rendes tag, 1888/9-re 2 ft. Lauringer János, rendes tag, 1888/9-re 2 ft. Lenner Mária, rendes tag, 1888/9-re 2 ft. Özv. Leitgeb Györgyné, rendes tag, 5 évre 10 ft. Pulcz tábornok, rendes tag, 5 évre 10 ft. Steierlein Gábor, polg. igazg. rendes tag, 1888/9-re 2 ft. Tipka Mária, rendes tag, 1888/9-re 2 ft. Vajda Bálint, kir. postafőnök, rendes tag, 1888/9-re 2 ft. Varga Anna, rendes tag, 1888/9-re 2 ft. Vöröss Zsigmond, praefectus, rendes tag, 5 évre 10 ft. Wierer Mária, rendes tag, 1888/9-re 2 ft. Mint jötevők és pártoló tagok adakoztak: Czeke József, 2 frtot, Bossányi Szidonia, 50 kr., Hochsinger N., 2 frt., körmendi takarékpénztár, 10 frt., Pauer Alajos, 50 kr., Szluba Dénes, 2 frt., Vajda Bálint, 3 forintot. — Fogadják a nemes lelkű adakozók a szegény tanulóknak nevében a leghálásabb köszönetet. Együttal kéretnek a m. t. iktatók, legyenek szivesek és küldjék be április hó 7-ig a gyűjtő ivatek. Kőszeg, 1889. évi márczius hó 27-én. **Kroller Miksa**, gym. igazgató.

— **Halálozás.** Ramershofer Mátyás úr hosszas betegeskedés után életének 81. évében f. hó 27-én meghalt. Temetése tegnapi délután d. u. 5 órakor ment végbe. Béke poraira!

— **Hulla-szállítás.** Gerssdorf Károly es. k. nyug. ezredes Grácban elhalálozván, holtteste Kőszegre szállított és pénteken d. u. az itteni sírkertben a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetett.

— **Olcsó virilista.** A virilistaság az mindig bizonyos büszkeséget okoz. Hogyis ne? Aki virilista annak van is bizonyosan a „nervus rerum” hozzá, nem szorult az „ó nép” kegyére, hogy megválassza. Hanem persze, meg vannak ennek a maga rossz oldalai is. Sok a dót kell fizetni! No de nem mindig! Vannak olcsó virilisták is. Nálunk például van egy, akinek összes évi egyenes adója nem több 4 frtnál, mond négy forint. Természetes, hogy itt csak egy kis (?) tévedésről van szó, mely 1886 óta, akár a legszebb hivatalos „simlin” viszi a négy forintos virilistát a tanácsterembe. Erre mondjon aztán interpellációt Vidt mester ur! Halljuk!

— **A városi képviselő-választások** mindaddig meg nem ejtethetnek amíg a választók lajstroma jogerősen össze nem állítatik; ez pedig — miután még e munkába értesülésünk szerint bele se kezdtek, — egyhamar nem fog megtörténni; minélfogva kilátásunk nincsen arra sem, hogy a városi tisztviselő-választások a késő ősz előtt elkövetkezessenek. Ezt azon híresztelés ellen kellett fölhozni, mintha a tisztújítás már májusban megtartatnék.

— **Hangverseny.** Nem április hó 3-án hanem 8-án igen érdekes hangversenyhez lesz alkalmunk. A hírneves és nálunk annyira kedvelt Weeber Emil zongoraművész jön körünkbe, még pedig egy igen csinos énekesnővel és egy jeles énekeskel. Igen helyesen mondta egy helybeli ismert kedves és szép asszony, hogy Weeber jöhet bármikor, azt mindig örömmel hallgatjuk. Ez alkalommal pedig még ezenkívül igen érdekes ének-műsorozat is nyújtatik. Morini k. a. énekesnő és Battini úr baritonista, oly gyönyörű dalokat fognak énekelni, melyek a közönséget, előre mondhatjuk, a szó szoros értelmében el fogják ragadtatni. Morini k. a. egy éneke hegedű szólóval lesz, — a hegedűrészt pedig Battini ur fogja játszani, aki ezt a hangszeret is igen ügyesen kezeli. Az eddig történt számos előjegyések remélni engedik, hogy a hangverseny anyagi sikere is kielégítő lesz. Jegyek válthatók Kőszegi József ur könyvkereskedésében 1 frt. 50 kr., 1 frt., 60 kr. és 30 krért. Megjegyezzük még, hogy Pohl zenetanár ur kitűnő zongoráját Weeber ur rendelkezésére bocsátotta s így pompás hangszereken fogjuk Weeber ur művészetét meghallgathatni, Pohl ur pedig ezen készségeért csak köszönetet érdemel.

— **Megfagyott márczius végén!** Koch János rohonezi egyén — mint az ottani körjegyző táviratozta — f. hó 27-én virradóra az orkányszerű vihar és hideg folytán megfagyott, hullája a hodászi ut mellett megfagyva találtatott.

— **Nt. Gyíróton**, mint az előjáróság jelenti, a vörheny kiütött, (de csak szórványosan.)

— **Özv. Bogdányi Fanny** örnagyné, rohonezi lakos a es. kir. osztrák belügyminisztérium részére rántott leves kivonatot (conserva) bocsátván rendelkezésre — azért nevezett minisztérium a m. kir. belügyminisztérium útján az adakozónak hivatalos köszönetét fejezte ki.

— **Egy nagyobb családi könyvtár** föllállítása czéljából kerestetnek megvételre egyes munkák, nemkülönben kisebb s nagyobb könyvgyűjtemények. Az illető vevő főszűlt a történelmi, földrajzi, természet-tudományi, régiség-tani, irodalom-történeti, nyelvészeti s szépirodalmi szakokra helyez, de azért meg vesz más szakba vágó kiválóbb műveket is. Fölkéretnek tehát azok, a kik hason irányú, bármily jelentéktelennek látszó könyveket eladni óhajtanak, miszerint ajánlataikat, lehetőleg az eladó könyvek számával együtt, szerkesztői irodánkban ápril 7-ig levélelileg bejelenteni sziveskedjenek, hogy az illető a könyveket személyesen megtekinthesse.

— **Egy negyedik vonat Kőszegről Szombathelyre.** Egy ilyenre már régóta szükség van. A reggeli 5 órakor induló vonat csak igen kevés utazónak kellemes s azért a vasuti vállalat csak kárát leli. Ha pedig Szombathelyen van dolgunk nem-e kellemesebb ha reggel 8 órakor indulhatunk és ha elvegeztük ott teendőinket, nem-e okosabb ha ebédre ismét itthon lehetünk, mint Szombathelyen vesztegetni a drága időt és pénzt. Azért igen helyeselnék az újonnan alakult polgári kasszinóban megindult mozgalmat, mely egy negyedik vonat berendezésének elérhetését tűzte ki magának czélul s tekintve az ott levő mérvadó köröket, ez kétségtelen nekik sikerülni is fog. De nem is forog fenn semmi nehézség, csak komolyan akarni kell. Már ezzel az

eszmével is eklatánsan bizonyítjuk az új kasszinó életrevalóságát. Ezzel csak a közügy érdekében cselekszik. Nemesak az utazók érdekében lesz az új vonat, de a város pénztár jövedelmét is fokozni fogja s erre — hej de nagyon is nagy szükség van.

— **Hamis vadaskodás.** Blumschein Zsigmond szombathelyi lakos panaszt emelt Ungár Antal tanító, gráci lakos ellen, hogy Ungár a községi takarékpénztárból 1799 frtot jogtalanul felvett, gyanussá tette az a körülmény, mivel a takarékpénztári könyvet mostoha anyja Ungár Bettinek kevéssel halála előtt kerítette birtokába s az abban foglalt összeget Ungár Beiti elhalálozásával azonnal felvette. De mivel vádolt tanúkkal beigazolni tudta, hogy a takarékpénztári könyvet mostoha anyja neki — életében — oda ajándékozta, a felvett pénz birtokában maradt.

— **Új levélgyűjtő-szekerény** van Kőszegi József ur könyvkereskedése mellett, hol minden postai-értéke ikk tegnaptól kezdve kaphatók. A könyvkereskedés egyúttal bármily a postai tarifát illető kérdésekre mindenkinek szivesen szolgál felvilágosítással.

— **Új gyermekkert és ovoda.** Szombathelyen Krausz Sarolta kisasszony egy új ovodát és gyermekkertet állított fel a kármomi-utca 20. sz. házában. Nagy előnyére válik ez a t. szülőknél, kiknek ez által nagyobb alkalom nyílik kis gyermekeiket gyermekkertbe vagy ovodába küldeni, mert meg vannak kímélve attól a hosszu uttól, melynek például a városban lakók a hosszu-utcaig ki vannak téve. A mint halljuk, a jó perintiek is okultak e példán, mert Gerlits Sándor árvaházi gondnok és ennek társai a vallás és közoktatási miniszteriumból Mészáros Istvánné által felállítandó ovoda helybenhagyását kérelmezik. Mészárosné elég garanciát képes nyújtani a gyermekóvó intézet ügyes vezetésére vonatkozólag, mert bizonyítványával igazolja, hogy képzettségét a budapesti Fröbel-g. ermekkertjében nyerte.

— **Körmenden** a vas-zalamegyei takarékpénztár új palotáját tegnap avatták föl nagy-ünnepélyességgel.

— **Ismét a marha-levelek** ellen panaszkodnak, mert azok átírásánál a vásári bizottságnak külön jegyzőkönyveket kell kiállítani, ami miatt a vevő és eladó közönségnek huzamos ideig kell ácsorogni s idejét vesztelnie amíg az átírás eszközölhető. Ilyen intézkedések történnék, ha szakbeli és gyakorlati emberek a rendeletek kiadása előtt meg nem hallgatnak!

— **Szinész mint korcsmáros jelölt.** Szabó Bandi, a legutóbb Szombathelyen működött Hevesi-Kubai-féle szintársulat egyik volt tagja, megúván a művészi életet, s egy iparos pályát, a korcsmárosságot akarja magának választani. Szabó Bandi folyamodott is engedélyért, hogy Szombathelyen, a forró-utczában egy kisebb kore-mát nyithasson, azonban a városi tanács az engedélyt megvonta a vállalkozó szellemű művésztől, azt hozván indokul, hogy a szinművész urnak nincs elegendő képzettsége a korcsmárossághoz. Ugy halljuk, hogy Szabó Bandi a városi tanács határozatába nem egyezik bele, hanem felebbezést óhajtott az illetékes helyre beadni.

— **Valamennyi községi s körjegyző urnak** és a két rendezett tanácsú város adóhivatalának. Az italmérsi jog kártalanításáról szóló 1888. évi XXXVI. t. cz. végrehajtása tárgyában 1889. évi 8368. szám alatt kiadott utasítás 19. §-sa értelmében azon jogosultak, kik az italmérsi jog haszná után az 1882. évi január hó 1-től az 1886. évi december hó 31-éig terjedő időben tőkeamat és járadék adót nem fizettek ugyan, hanem ezen jövedelem után a fenti idő alatt III. oszt. kereseti, házbér- vagy egyéb adóval meg voltak adóztatva, — tartoznak ezen körülményt az igénybejelentés alkalmával következőleg igazolni: vagy 1.) egy a magánjogi törvényeink értelmében teljes bizonyító erővel bíró okirat alakjában kiállított bér vagy haszonbér szerződéssel, vagy más okirattal, melynek tartalmából kitűnik, hogy a bér, haszonbér utján, vagy más módon hasznosított tárgy, dolog vagy jog hasznáiban egyúttal az italmérsi jog haszná is befoglaltatik, mely esetben olyan adókönyv-, adólagstrom, esetleg kiszabási irat is esatolandó, melyből minden kétséget kizárólag kitűnik, hogy az italmérsi jog után elvezett jövedelem alapján valamiféle adó fizettetett, — ha pedig az adó-fizetést tanúsító s fent említett adóiratok esatolhatók nem volnának, az esetben elegendő arra hivatkozni, hogy azok mely hatóságnál és mily szám alatt találhatók fel, vagy 2.) okiratok hiányában esatolandó olyan adókönyvek, adóbevallások, adókievetési lajstromok, az ezeknek készítésénél használt adatok, az adókievetés és felszámolási bizottságo, a törvényhatósági közigazgatási bizottság és a pénzügyi közigazgatási bíróság tárgyalási iratai, és jegyzőkönyvei, melyekből kitűnik, hogy az ezen iratok alapján kiszabott adó alapjául az italmérsi jog haszná is szolgált, de ez esetben ugyancsak az igénybejelentésben, meg kell a jogosultnak nevezni egy vele hasonló körülmények közt levő, hasonló alapon adózó, de italmérsést nem gyakorló olyan adófizetőt, a kinek adójával, ha a jogosult adója összehasonlítottatik, kitűnik, hogy a jogosult azért lett nagyobb adóval meg- róva, mert italmérsést gyakorolt; ha a jogosult az adó- iratokat becsatolni nem tudná, azokra oly módon tartozik hivatkozni, mint a hogy az, az előző 1.) pontban elmondott. Nehogy tehát az ily jogosultak az igénybe- jelentés hiányos felszerelésénél fogva, az őket esetleg megillető kártalanítástól elessenek, — felhívom a cizmet: miszerint a működése területén italmérsi joggal bíró azon jogosultakat, kik az ezen jogok haszná után nem tőkeamat járadék adóval, hanem másnemű adóval voltak meg- róva, az igénybejelentés felszerelés tek nteben követendő és a fenti (2) két pontban részletesen felsorolt módokra, haladéktalanul figyelmeztesse, — miszerint igénybejelentéseiket annál is inkább a fenti módon szereljék fel, mert azok a legszigorubbán fognak elbíráltatni, és amennyiben valamely igénybejelentés

nem lenne az utasítás értelmében felszerelve, az sommi szín alatt sem fog tekintetbe vétetni. Végül figyelmeztesse az érdekelteket arra is, hogy az esetben, ha igénybejelentéseiket nem ezen rendelet 1.) és 2.) pont- jainak megfelelőleg szerkesztve már benyújtották volna, azokat a bejelentések benyújtására még rendelkezésre álló idő alatt pótolhatják, illetőleg újja szerkesztve és felszerelve beadhatják. Kelt Szombathelyen 1889. évi márczius hó 22-én. M. kir. adófelügyelő: Kassa.

— **Időjárásunk.** Mult vasárnapon és gyümölcs- oltó Boldogasszony napján gyönyörű szép tavaszi nap- jaink voltak, miket a közönség föl is használt. Kedden beborult és esett, szerdán és csütörtökön óriási orkán dühöngött; az idő zordon hideg lett.

— **Egy orvos a fogak gondozásáról.** Tekintet- tel arra, hogy mostanában a legtöbb szájkonzerváló szert hamisítják, olvasóink érdekében indítatva érezzük ma- gunkat a nem rég megjelent „A száj” című füzetből egy részletet reprodukálni. Dr. Pápai Ernő, az említett mű szerzője, többek közt a következőket mondja: „Se- hol sem követnek el anynyi visszaélést, mint a száj és fogkonzerváló szerek terjesztésénél. Legkétesebb értékű folyadékok nagy hangzású frázisokkal magasztaltatnak fel, például: „Egy perc alatt vakító fehér fogak!” — „Ötszáz forintot annak, a ki fogvizem használata után még fogfájást kap” stb. A t. közönség pedig az ilye- neknek rendesen fel ül, pedig azok a „vakító fehér fo- gok” ily szerek folytonos használata mellett idő előtt tönkre mennek. Mindezek a szerek nagyobbbrztt gyen- ge vagy ártalmas utánzásai a kipróbált Popp-féle szájkonzerváló szereknek vagy savakból összeállított készit- mények, melyek előbb utóbb még az acélt is elpusz- titják. Ez idő szerint a legjobb szájviz az dr. Popp-féle Anatherin szájviz és csodálatos, hogy a közönség, mely- nek a 40 év óta ismert dr. Popp-féle készitmények min- denütt rendelkezésére állanak, más szereket is használ, különösen most, mikor a feltaláló a palackokat jóval megnagyobbította, hogy a szájviz bárki által is megvá- sárolható legyen. — E szerek kaphatók Kőszegen: Csá- csinovits István és Küttel István urak gyógyszer-tárában.

— **Barbar bánásmódnak** kell nyilvánítani a rheu- matismus és köszvény ellen bedörzsolést használni, flas- trom és egyéb külsőlegi szerekkel gyógykezelné akarni; miután ama bajok egyedül a vérnek megromlása által származtak, melyben a savak fölszaporodtak. Ezen el- sősülése a vérnek a megemészthetlen eledelnek a gyomorban fölhalmozása folytán beáll; valamint a gyom- or téelensége által a májban és vesében. A köszvény és rheumának egyedül biztos gyógymódja ezen szervek egészséges működésének helyrehozása és a savanyoknak a vérből kihajtásában áll. Az eddigi gyógyeljárás sze- rint ezen bajok gyógyíthatlanokul tűntek föl. De té- nyekkel bizonyítottat be, hogy Warner Safe Cure gyógyszer a rheuma és köszvény legmakacsabb esetei- ben is üdvös hatású. A vesék máj és gyomor rendszer életműködését helyreállítja. Kapható e szer Pozsonyban, a Salvator gyógyszer-tárában.

— **Mindennemű gyomor-bajok** leggyakortábbi oka az emészthetlenség. Az ily bajokban leghathatósabban alkalmazható Dr. Rosas Élet balzsamja Prágá- ban Fragner B. gyógyszer-tárában valamint minden na- gyobb gyógyszer-tárában.

Közgazdaság.

Burgonya-export. Burgonya kivitelünk írja a „Magyar kereskedők lapja” nevezetes szerepet kezd ját- szani. Franciaországban az ideit termés nem sikerült s ennek természetes következménye, hogy a szükséglet fedezésére a nyerstermelést űző országok felé fordult Franciaország figyelme így került a for Magyarország- ra is, hova már is jelentékeny mennyiségek vásárlása iránt érkeztek kérdezősködések. A kivitel akadályát képezte azonban, hogy ez olcsóbb czikk csak kisebb viteldiját bír el, mindenekelőtt tehát szükséges volt a szállítási díj mérséklése, hogy a kivitel lehetségessé tétessék. Burgonyatermésünk ez idén jó volt, így remélhetőleg sikerülni fog a keresletnek megfelelni. E czikk iránt különben belföldön is élénkebb kereslet nyilvánul, mi- után több szeszgyár, mint ismeretes, működését az új törvény folytán ismét megkezdette. S bár a burgonya a dijszabás olcsó C. áruosztályába van sorozva, ezuttal a szállítás könnyebb eszközölhetésére a díjtételek mégis előékeny módon mérsékeltek. Így a magy. észak- keleti vasut több állomásáról, melyek főkép Szabolcs- megyében fekszenek, kedvezményes díjtételek léptek életbe.

A burgonya kivitel előmozdítására nyújtott több rendbeli kedvezmények a következők:

1. A Svájcba, Francia, Bajor- vagy Délnémet- országba rendelt burgonyaküldeményekre Bpestről Bécsig 40.5 kr., Komáromról 92.5 kr., Szegedről 76.1 kr., M. Váshelyről 84.2 kr., Algyőről 81.0 kr., a magy. kir. államvasutak kelenföld-büeki vonalának állomásairól mint Bpestől, szintén 40.5 kr. 100 kgrként mérsékelt száll- itási díj engedélyeztetett, mely már a feladás alkalmá- val igénybe vehető. — A Budapest mögött fekvő ál- lomásoknál a bpest-bécsi 40.5 kros díj számítottatik be, a feladási állomástól a Bpest-Ferenczvárosig pedig a magy. államvasutak II. kiv. dijszabása.

2. Bpestől Fiuméba transzportálandó burgonya után 22.5 krral mérsékeltetett a rendes viteldij, mely ezek szerint Bpest Kelenföldtől Fiuméig 75.7 krra rüg mtrmázánként. A magy. kir. államvasutak központi hálózatának Bpest mögött fekvő állomásaitól Fiuméba szállításra jövő burgonyára szintén jelentékeny kedvez- mény adatott, ezen kedvezmény nem alkalmaztatik a bajmok-villányi és dälja-brodi vonal állomásainál.

Nyilvános köszönet.

Mindazon ismerőseink, rokonaink s barátaink, kik főrron szeretett atyánk, nagy atyánk és szép-
atyánk

Ramershofer Mátyás urnak

f. hó 29-én való temetése alkalmával a temetésen
való megjelenésük s részvételük által fájdalomunkban
osztottak ez uton is őszinte köszönetünket nyil-
vánítjuk.

Közegen, 1889. márczius hó 30-án.

A gyászoló család.

Irodalom.

Budapesti Hirlap.

(Szerkesztők és laptulajdonosok: Csukási József és Rákosi Jenő.)

A „Budapesti Hirlap” a lefolyt hetek politikai vi-
haraiban, küzdelmeiben jobban bebizonyította, mint valaha, hogy
merészen lobogtatott zászlaján ez az egyetlen jelszó áll: **magyar-
ság.** Lángoló szobatai, melyeket napról-napra kibocsátott, élénk visz-
hangot keltek az országban, s fokozták a „Budapesti Hir-
lap” népszerűségét; elterjedtségét pedig eddig páratlan fokra
emelték. A „Budapesti Hirlap”, máris olvasói közt találja
az ország legkiválóbb intelligenciáját, mely megértette, hogy e
lapban a magyar nemzeti politika nyer legpregnansabb
kifejezést. A „Budapesti Hirlap” sikerének egyéb ténye-
zői a régiak maradnak: a kitünően szervezett szerkesztőség, s a
közönségnek gyors és hű kiszolgálása, tekintet nélkül a költsé-
gekre. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendes
levelezőn kívül saját külön tudósító értesít közvetlenül; a távirati
szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmond-
hatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog anélkül,
hogy a „Budapesti Hirlap” arról rögtön ne adjon hű és kimerítő
tudósítást. A „Budapesti Hirlap” politikai cikkei Kaas Ivor
baró, Rákosi Jenő, Grünvald Béla, Balogh Pál írják más kiváló
hazai publicistákkal hiven a lap független, magyar, párt-
érdekeket nem, csak nemzeti érdekeket ismerő szemle-
méhez. **Politikai hírei** széleskörű összeköttetések alap-
ján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési
tudósításokat a gyorsiról jegyzetek alapján szerkeszti s az **üles-
közönségeit vidám csevegésekben tárgyalja.** Magyarország politikai
és közléte felől távirati értesülésekkel látunk el rendes levelezők
minőkkel minden városban, sőt nagyobb községekben is bír a lap.
Európa összes metropolisáiban Londontól Konstantinápolyig saját
tudósítók vannak, a kik úgy az ott történő eseményeket, mint az
elektromos dróton oda futó híreket rögtön megtáviratozzák. A
külföldi rendes tudósítók kivül minden fontosabb esemény
felől a szerkesztőség külön kiküldetésű tsgjai adnak
gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hirlap” e célokra havonként
oly összeget fordít, mint a mennyi ezelőtt 10 évvel még egy-egy
hirlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a
legjobban, leggyorsabban értesülő organuma a sajtónak.
A „Budapesti Hirlap” Tárcarovata a lapnak
egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon
előkelő színvonalán. A **közigazgatási rovatban** a magyar
gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja
mindazt, a mi tájékozására szükséges. A **regénycsarnokban** csak
kiváló írók legújabb műveit közöljük. — Az előfizetési
föltételei: Egész évre 14 frt., félévre 7 frt., negyedévre 3
frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legcél-
szerűbben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt:
A „Budapesti Hirlap” kiadó-hivatalának, IV. kerület, kalap-utca
16. szám.

Jó tanács

aranyat ér! E szavak igazságát különösen **betegségi esetek-
ben** lehet megismerni és ez okból jönnek Richter kiadó
intézetéhez a legszívesebben köszönetdíjak „A Betegbarát”
című, rajzokkal ellátott kis könyv elküldéséért. Mint a
szerecsésen meggyógyultak hozzányomatott értesítései
bizonyítják, a benne foglalt tanácsok követése által még **oly**
betegek is **gyógyulást** nyertek, a kik már minden reményt
feladtak. E könyv, melyben **húszéves** tapasztalat eredményei
vannak letve megérdemli a **legkomolyabb figyelembevételt**
minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e
becses könyvet megszerezni óhajtja az írja egyszerűen egy
levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos
címet s ezimeze a levelező lapot Richter kiadó-intézetbe
Lippceben. A megküldés ingyen történik.

— **Építési Tanácsadó** cím alatt ezelőtt mintegy tíz évvel
egy hasznos és valóban hézagpótló kézikönyv jelent meg Gonda
Béla jelenleg közmunka és közlekedésügyi műszaki tanácsostól a
„Gazdasági Mérnök” szerkesztőjétől. A mű ezen első kiadása
azonban már közel öt éve elfogyott s az érdekelt közönség hasz-
talan kereste ezt a piacon. Igen hasznos szolgálatot tett azért
ifj. Nagel Ottó budapesti könyvkiadó, amidőn megnyerte a szer-
zőt, hogy az Építési Tanácsadó második kiadásaként egy oly ter-
jedelmesebb művet rendezzen sajtó alá, mely felölelje a mérnöki
és építészeti szakma minden ágát.

Az Építési Tanácsadó megjelenik minden hó 1-én 2 ivés
füzetekben, képekkel és szakszerű rajzokkal gazdagon díszítve és
pedig akként, hogy egy év alatt 18 füzet adatik ki. Az egész
mű 25—30 füzetre van tervezve s legfeljebb másfél év alatt be-
lez fejezve. Az Építési Tanácsadóra ennél fogva előfizetni is lehet
és pedig. Egész évre (18 füzetre) 5 frt 40 kr. Félévre (9 fü-
zetre) 2 frt. 70 kr. Egyes füzet ára 30 kr. Megrendelhető minden
könyvkereskedőnél, Budapesten ifj. Nagel Ottó kiadónál.

Szerkesztői üzenetek.

— P. S. Óhajtottam volna személyes fölívételét;
kérem is alkalmilag. — O. G. Tudjuk, hogy honnan fú
a szél; de a széljegyzésre is vigyázni kell. — mint arra
mit ember beszél — mert másképp naponként új bosszúra
kel! — F. I. Előzékeny szívéllyessége engem mindjob-
ban lekötölel; látom örömmel, kebelükben a honfi-tűz-
lángra gerjedez! A készítmények elszállítására iránt is
gondoskodom; azt hiszem, hogy erre nemsokára nyílik
majd jó alkalom. — Cs. Gy. Valjon meglapúl
— az iczi piczi nyúl?! — K. P. Költemények köllene-
nek; a beszédnél szöb az ének; beszélye is jönni fog,
ha a mostani elfogy! — V. G. Szeretem a spányolt ha
büszke; s ki nem hű barátsága úszke! — R. A. Ejnye
mi az isten nyíla! Úres már a láda fia?! Ha kiürült
arjad tele. Es el, a lapunkba vele!

Felélős szerkesztő: Csorba Géza.
Kiadó-laptulajdonos: Feigl Gyula.

Árverési hirdetményi kivonat.

A közzei kir. járásbíróság mint telekkönyvi ha-
tóság közhírré teszi, hogy Frúhwirth József boros-
tyánkői lakos végrehajtónak Leyrer Mátyás és neje
Balduf Mária borostyánkői lakos végrehajtást szen-
vedők elenit 93 frt. tőkekövetelés és járulékaí iránti vég-
rehajtási ügyében a közzei kir. járásbíróság terüle-
tén lévő Borostyánkő község határában fekvő a boros-
tyánkői 59. sz. tjkvben felvett 76. hsz. 76 összeritási
számu házra 1012 frt., a 391. hsz. szántóra 15 frt., —
a 442. hsz. szántóra 16 frt., — a 488. hsz. szántóra
35 frt. — a 492. hsz. szántóra 10 frt. — a 631. hsz.
szántóra 44 frt. — a 653. hsz. szántóra 34 frt. — a
655. hsz. szántóra 73 frt. — a 658. hsz. rétre 10 frt.
— a 660. hsz. szántóra 16 frt. — a 663. hsz. szántóra
41 frt. — a 671. hsz. szántóra 73 frt. — a 678. hsz.
szántóra 14 frt. — a 793. hsz. szántóra 21 frt. — a
863. hsz. szántóra 12 frt. — a 907. hsz. szántóra 12
frt. — a 907. hsz. szántóra 69 frt., — a 950. hsz. szán-
tóra 17 frt. — a 952. hsz. szántóra 19 frt., — a 994.
hsz. szántóra 15 frt., — az 1381. hsz. szántóra 20 frt.
— az 1522. hsz. szántóra 59 frt., — az 1703. hsz. er-
dőre 26 frt. — az 1891. hsz. legelőre 3 frt., — az 1894.
hsz. legelőre 2 frt., — a (2024—2027) hsz. erdőre 22
frt., — a 2045 hsz. legelőre 3 frt., — a 2191. hsz. le-
gelőre 1 frt., — a 2289 hsz. legelőre 1 frt., — a 2407.
hsz. erdőre 1 frt., — a 2415. hsz. erdőre 13 frt., — az
1314/b hsz. rétre 25 frt., — a s. sz. 33. alatti közös
erdő és legelő jutalékra 5 frt., — a 198. hsz. rétre 36
frt. és a 199. hsz. rétre 36 forintban ezennei megállapí-
tott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy
a fennebb megjelölt ingatlanok az

1889. évi június hó 27-ik napján délelőtti 10 órakor

Borostyánkőben a község házában megtartandó nyilván-
os árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el-
adatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok
becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX.
t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság-
ügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes
értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az
1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a
bírósnágnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Közegen, 1889. évi márczius hó 18-ik napján.

A közzei királyi bíróság mint tkönyvi hatóság.

Szluha Dénes,

kir. járásbíró.

489/88.

Árverési hirdetményi kivonat.

A közzei kir. járásbíróság mint telekkönyvi ha-
tóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehaj-
tónak Kirmann Ferencné lékaí lakos végrehajtást szen-
vedők elleni 5 frt. pénzkövetelés és járulékaí iránti vég-
rehajtási ügyében a közzei kir. járásbíróság terüle-
tén lévő Léka község határában fekvő a lékaí 74 sz.
tjkvben felvett A. I. sz. 2—14 alatti 83. házárszámú 1/3
tekleből Kirmann Ferencné illető fele részre 400 for-
tintban ezennel megállapított kikiáltási árban az ár-
verést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan

1889-ik évi április hó 26-ik nap- ján délelőtti 10 órakor

Lékan a község házában megtartandó nyilvános ár-
verésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan
becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX.
t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság-
ügyminiszteri readelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az
1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a
bírósnágnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Közegen, 1888 ik évi augusztus hó 28-ik
napján.

A közzei királyi járásbíróság mint telekkönyvi
hatóság.

Hochsinger,
kir. aljárásbíró.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta

a főtisztelendő és hegyes

„Benedek-rendü” szerzetesektől

Soulac-i apátság Girondéban.
Prior: Dom Maguelonne.
2 arany érem:
Brüssel 1880 — London 1884
A legmagasabb kitüntetések.
Feltalál: 1373-ban Pier. Boursaud
Prior által.

A főtisztelendő és he-
gyes „Benedek-rendü”-ek
fog-elixirjenek minden-
napni használata, — egy
pár cseppnyi adag egy
pohár vízben — meg-
akadályozza a lyukas
fog képződését és meg-
gyógyítja a lyukas fogat,
melynek fehér fényt és szilárdságot
kölesönöz, s a mellett a foghúst erő-
síti és épen tartja.

Olvasóinknak tehát tényleg szolgál-
latot teszünk, a midőn figyelmüket
ezen régi és hasznos készítményre
felhívjuk, a mely a legjobb gyógyszer
és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.

Ház alapítattott 1807-ben. SEGUIN Bordeaux 106 és 108.

Főügynök: SEGUIN Rue Croix de Sequey.

Kapható minden nevezetesebb illatszerárú-keres-
kedésben, gyógyszerárú-kereskedésben és „gyógyszerárú-
(drogue) kereskedésben.

Gyors és biztos segítség gyomorhajok s azok következményei ellen.

Az egészség fentartására, az életnedvek s ennek folytán
a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fentartására és
a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghatósabb szer a
már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalszam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalszam a legjobb s leggyógyhatósabb gyógy-
fűvekből a leg gondosabban van készítve s különösen minden
emésztési bajok, gyomorgöres, étvágyhiány, savanyus f libüfö-
gés, vértórtulás, aranyes bajok stb. stb. ellen teljesen hatha-
tósak bizonyul. Ily kitünő hatásai következtében ezen élet-
balszam egy bebizonyult, megbízható háziszerevé lett a népek.
Ára egy nagy üveggel 1 frt. kis üveggel 50 kr. Elismert
íratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.

Óvás! Hamisítások elkerülése végett,

mindenkit figyelmeztetek, hogy
az egyedül általam az eredeti utasítás sze-
rint készített „Dr. ROSA-fele életbalszam”
minden üvecskéje két burkba van o-
smagolva, melynek hosszoldalain „Dr. ROSA
életbalszama a „fekete sashoz” cím-
zett gyógyszerárú, FRAGNER B. Praga
205—III.” német, cseh, magyar és francia
nyelven olvasható, széles felein pedig az
ide nyomott védjegy látható.

Védjegy.

Dr. ROSA életbalszama valódián kapható csak
a készítő

FRAGNER B.

főraktárában, gyógyszerárú a „fekete sashoz” Prágában
205—III., és BUDAPESTEN Török József úr gyógyszerésznél,
király-utca 12. sz. Budai Emil úr városi gyógyszerárúban a
Városház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden na-
gyobb gyógyszerárúban van raktar ezen
életbalszamból.

Ugyanott kapható.

„prágai általános házi-kenőcs”,

több ezer hányilatkozattal elismert biztos gyógyszer minden-
féle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs
biztos eredménnyel használható a női emlő gyuladásánál, a
tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél szüléskor, ke-
levényél, vérdaganatoknál, gonyes fakadékoknál, pokolvárnál,
körömgöknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedések-
nél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál,
érzéken tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elke-
ményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít; s
ahol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb
idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiéríti és kigyógyítja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelencékben

Óvás! Miatán a prágai által-
nos házikenőcsöt sokszor
utánozzák, mindenkit figyelmeztetek,
hogy az eredeti utasítás szerint csak
nálam lesz készítve, s csak akkor
valódi, ha a sárga ércszelence,
melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9
nyelven nyomták) és kék kartonba, melyen az ide nyomott
védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbizonyultabb, számtalan
próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás
kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tehetség vissza-
nyerésére. Egy üveg ára 1 frt.

PÉNZT

sorsjegyekre, értékpapírokra, zálogjegyekre, vidéki takarékpénztári
részvényekre, takarékpénztári betét-könyvecskékre, takarékpénz-
táraknál elzalogosított értékpapírokról szóló letétjegyekre, arany
és ezüst pénzneműekre bármily összegig olcsón ad

LÖRY J. bank-üzlete, Budapest, hatvani-utca 17. sz.